

PHẬT THUYẾT THẬP THIỆN NGHIỆP ĐẠO KINH

Chủ giảng: Lão pháp sư Tịnh Không

Thời gian: 31/03/2001

Giảng tại: Tịnh tông Học hội Singapore

TẬP 148

Chư vị đồng học, chào mọi người! Mời xem kinh Thập Thiện Nghiệp Đạo, trang thứ mười bảy, câu cuối cùng, hàng thứ tư từ dưới lên:

Này long vương! Ví như tất cả thành ấp, xóm làng đều nương nơi đại địa mà được an trú; tất cả thảo dược, cỏ cây, rừng rậm cũng đều nương nơi đất mà được sinh trưởng. Thập thiện đạo này cũng lại như thế, tất cả trời người đều nương vào đây mà kiến lập; tất cả Thanh văn, Độc giác Bồ-đề, các hạnh Bồ-tát, tất cả Phật pháp đều cùng nương vào đại địa thập thiện này mà được thành tựu.

Chúng ta xem đoạn này, đoạn này là phần lưu thông của kinh này. Phật nêu ra một thí dụ: “*Ví như tất cả thành ấp, xóm làng.*” Thí dụ này dễ hiểu, chúng ta sống trên địa cầu này, trên địa cầu có rất nhiều thành phố, “thành ấp” chính là thành phố, “xóm làng” là làng mạc, thôn trang, đều không thể rời khỏi đại địa, “*đều nương nơi đại địa mà được an trú*”. Con người chúng ta đều không thể rời khỏi đại địa, rời khỏi đại địa thì không thể sinh tồn. Lại xem, “*tất cả thảo dược, cỏ cây, rừng rậm*”, đây là chỉ thực vật; động vật không rời khỏi đại địa, thực vật cũng không lìa khỏi, rời khỏi đại địa thì chúng cũng không thể nào sinh trưởng. Đây là nói rõ tất cả mọi sinh vật (động vật, thực vật thủy đều gọi là sinh vật) nếu lìa khỏi đại địa thì không thể sinh trưởng, thí dụ này dễ hiểu. Đại địa thí dụ cho điều gì? Thí dụ cho thập thiện. “*Thập thiện đạo này cũng lại như thế*”, thập thiện đạo cũng giống như đại địa, chúng hữu tình và vô tình đều cùng phải nương tựa vào. Ở đây, đối với chúng sanh hữu tình thì chúng ta tương đối dễ hiểu.

Tu thập thiện nghiệp thì sẽ được quả thiện. Nhà Phật thường nói: “Trong cửa nhà Phật, có cầu tất ứng”, lời nói này là chân thật; trong Liễu Phàm Tứ Huán, thiền sư Vân Cốc đã nói rất rõ ràng, thiền sư Trung Phong cũng nói rất rõ ràng: “Trồng nhân thiện chắc chắn được quả thiện”, đây chính là đạo lý có cầu tất ứng. Cho nên chúng ta cầu phải như lý như pháp. Người thế gian cầu nguyện quá nhiều, nhưng vì

sao không có được cảm ứng, vì sao không đạt được? Vì họ không hiểu đạo lý, họ không biết phương pháp nên sự cầu nguyện đó không như lý như pháp, vì vậy không có cảm ứng.

Sự cầu nguyện trong cửa Phật, khi tôi mới bắt đầu học Phật, đại sư Chương Gia dạy cho tôi, lão nhân gia ngài nói với tôi: “Chúng ta hướng đến Phật Bồ-tát cầu nguyện mà mãi không thể hiện tiền, không thể thỏa mãn nguyện vọng, đây là do nghiệp chướng làm chướng ngại. Bản thân chúng ta nhất định phải phản tỉnh, phải biết được nghiệp chướng của mình ở đâu, phải nỗ lực tiêu trừ nghiệp chướng thì điều mong cầu của chúng ta sẽ mãn nguyện, sẽ được hiện tiền.” Làm thế nào để tiêu trừ nghiệp chướng? Đại sư nói với tôi là phải sám hối, cùng một ý nghĩa với “sám trừ nghiệp chướng” mà Bồ-tát Phổ Hiền đã nói. Tôi hỏi đại sư cách sám trừ như thế nào? Thầy nói với tôi bốn chữ “sau không làm nữa”. Lời này nói rất dễ, nhưng làm thì thật là khó. Nhà Nho nói “không phạm lỗi hai lần” cũng là cái ý này; lỗi làm chỉ phạm một lần, không được lặp lại, đây gọi là chân sám hối. Thầy nói với tôi là không cần phải vào chùa thắp hương, khấu đầu, hứa nguyện, không cần thiết. Lúc đó tôi mới học Phật, ngay cả tam quy y cũng chưa thọ, thầy dạy tôi không cần phải vào chùa lạy Phật, đây là đại sư Chương Gia dạy tôi, điều quan trọng nhất chính là sửa lỗi làm mới.

Cho nên, chúng ta biết được lỗi lầm của chính mình, phát hiện lỗi lầm của chính mình, đây chính là khai ngộ, người này giác ngộ rồi. Điều đáng quý nhất sau khi ngộ là phải tu hành. Tu hành là gì? Chính là sửa lỗi; sửa đổi lại lỗi lầm của chính mình thì gọi là tu hành. Cho nên, tu hành là sửa đổi lỗi lầm của chúng ta, chỉnh sửa hành vi sai lầm của chúng ta, đây gọi là tu hành. Do đây có thể biết, tu hành không chỉ là niệm Phật tụng kinh, không phải vậy, việc tụng kinh, niệm Phật đó là phương pháp tu hành; người chân thật tu hành phải biết đem hành vi sai lầm của chính mình sửa đổi lại cho đúng. Tu từ chỗ nào? Tổ sư đại đức đều dạy chúng ta tu từ căn bản. Cái gì là căn bản? Khởi tâm động niệm là căn bản, đây là phương pháp tu hành cao minh nhất, phương pháp tối cao. Ta nói chuyện sai rồi, lần sau ta sửa đổi, ta làm việc này sai rồi, lần sau ta không dám làm nữa, đây là tu từ trên sự, tu từ trên thân, không phải từ căn bản; căn bản là từ khởi tâm động niệm, từ chỗ này mà sửa lỗi thì thân và khẩu của bạn tự nhiên sẽ không có lỗi lầm. Cho nên phải biết ý niệm vừa khởi thì phải có thể phát giác được, cổ đức thường dạy người: “Không sợ niệm khởi, chỉ sợ

giác chậm.” Ý niệm khởi lên, đây là lý đương nhiên; người chưa chứng được quả vị cứu cánh, cho dù là Bồ-tát thì vẫn còn có ý niệm.

Cho nên, chúng ta nghĩ xem, nếu Bồ-tát Đẳng giác chẳng phải là sanh tướng vô minh niệm niệm tiếp nối thì sao các ngài có thể ở thế gian này được? Không thể nào. Một niệm sanh tướng vô minh của Bồ-tát Đẳng giác cũng là niệm niệm tiếp nối, cho nên các ngài mới thị hiện ra căn thân thế giới. Nhất chân pháp giới, thế giới Tây Phương Cực Lạc chính là như vậy mà biến hiện ra, nó là thế giới do vô minh tiếp nối mà hiện ra; nếu như một niệm vô minh này đoạn rồi thì đó chính là lời của đại sư Vĩnh Gia nói trong Chứng Đạo Ca: “*Giác rồi rỗng lặng không đại thiên.*” Vậy thì Phật có còn độ chúng sanh hay không? Không độ chúng sanh nữa. Cho nên, từ đây chúng ta thể hội được “vô duyên đại từ, đồng thể đại bi” của Phật. Phật đạt đến cảnh giới này thì một phẩm vô minh sau cùng đó của ngài có đoạn hay không? Ngài không đoạn; không phải ngài không có năng lực đoạn, ngài có năng lực đoạn nhưng ngài không đoạn, đây gọi là “quay ngược thuyền từ”, gọi là “mang hoặc¹ lợi sanh”, ngài quyết định không đoạn một phẩm vô minh này.

Cho nên ở đây quý vị phải biết, Bồ-tát Đẳng giác và quả địa Như Lai là ngang nhau, nhưng trong ngang nhau có không ngang nhau, không ngang nhau ở chỗ nào? Bồ-tát Đẳng giác không có năng lực đoạn một phẩm vô minh đó, Phật có năng lực đoạn nhưng ngài không đoạn, khác biệt là ở chỗ này. Ngài không đoạn, nếu như ngài đoạn rồi thì không thể độ chúng sanh, không thể hiện tướng. “Nên dùng thân gì để độ thì hiện thân đó”, chính là một phẩm sanh tướng vô minh đó khởi tác dụng; nếu đoạn hết phẩm vô minh này rồi thì không khởi tác dụng được. Cho nên, “mang hoặc lợi sanh”, “quay ngược thuyền từ”, ý nghĩa là ở chỗ này.

Chúng ta chân thật dụng công là ở chỗ nào? Là ở phát hiện ra lỗi lầm của chính mình. Phát hiện ở đâu? Phát hiện từ khởi tâm động niệm trong 24 tiếng đồng hồ, ngày đêm không gián đoạn, phát hiện ở chỗ này. Biết được ý niệm của mình sai rồi thì phải thống thiết sám hối, chân thành, khẩn thiết sám hối thì lỗi lầm này mới có thể sửa đổi được. Vì sao vậy? Vì tập khí quá sâu, chúng sanh tham tài, tham sắc, tham danh, tham lợi, huân tập từ vô thủy kiếp đến nay, tập khí này sâu biết bao! Nếu không thống thiết sám hối thì không thể nhổ được gốc, bứng không thì đến lúc ấy nó lại khởi hiện hành, khởi hiện hành thì sanh ra chướng ngại. Sợ nhất là điều gì? Một

---

¹ “Hoặc” này ở đây là *vô minh hoặc*.

niệm sau cùng khi lâm chung mà những thứ này lại khởi hiện hành thì xong rồi, đời sau lại phải đi vào ba cõi, sáu đường. Chúng ta niệm niệm muốn vãng sanh, nhưng bị vọng niệm sau cùng này phá hoại hết, điều này rất có khả năng, khả năng rất lớn, chúng ta không thể không cảnh giác. Nhất thiết không được khởi vọng tưởng, nghĩ rằng hiện tại ta vẫn còn trẻ, đến khi già thì ta mới thật làm. Sợ rằng chưa đến già thì tuổi thọ của bạn đã hết rồi, bạn không còn kịp nữa. Cho nên, sự việc này trước đây không biết thì không nói, không có cách nào, ngày hôm nay biết được rồi thì phải nghiêm túc bắt đầu làm! Trong cuộc sống thường ngày phải học Phật Bồ-tát, trên sự thì có thể hòa quang đồng trần với chúng sanh, nhưng trong tâm địa thì nhất định không nhiễm trước. Thế nào là công phu? Đây chính là công phu. Tâm địa nhất định thanh tịnh, trí tuệ sáng suốt.

Vì sao có thể không nhiễm trước? Tướng là giả, “phàm những gì có tướng đều là hư vọng”, cảnh giới bên ngoài là giả, căn thân này của ta cũng là giả, đây gọi là nhìn thấu. Chỉ có chân thật nhìn thấu thì bạn mới chịu buông xuống, cam tâm tình nguyện buông xuống, vui vẻ buông xuống, không còn nhiễm trước nữa, trong các tôn giáo thông thường gọi là “bạn được cứu rồi”, trong Phật pháp gọi là “bạn được độ rồi”, đây là chân thật tu hành, đây là chân thật hạ công phu. Chúng ta mỗi ngày tụng kinh, lạy Phật, thật ra mà nói, làm những nghi thức này đều là biểu diễn, diễn kịch để tiếp dẫn chúng sanh, đây không phải là đối với chính mình. Việc tu hành của bản thân, đó chân thật là công phu trên tâm địa, không ở hình thức. Làm ra hình thức đẹp là để tiếp dẫn những chúng sanh vẫn chưa quay đầu, những người vẫn chưa biết đến Phật pháp, chúng ta biểu diễn hình thức này để cho họ đến, tiếp dẫn chúng sanh bước vào cửa Phật. Sau khi họ bước vào rồi, phải đem thứ chân thật truyền thụ cho họ, không thể chỉ một mực làm hình thức bề ngoài.

Hiện tại đạo tràng Cư Sĩ Lâm có công trình xây dựng, cho nên giảng đường và niệm Phật đường của chúng ta đều phải dọn đi. Giảng đường tạm thời này, tôi cảm thấy rất tốt, bốn phía đều không có tường. Bên trong giảng kinh, có nhiều thính chúng đến như vậy, những người đi qua đi lại bên ngoài nhìn thấy nhiều người ngồi ở nơi đây như vậy, họ không biết chúng ta làm việc gì, họ cũng bước vào nghe thử, như vậy liền độ được rất nhiều chúng sanh, ở đây còn thù thắng hơn ở Cư Sĩ Lâm. Đây chính là chúng ta muốn tạo ra cơ hội cho đại chúng tiếp xúc với Phật pháp, việc này trong Phật pháp gọi là “duyên phận”. Nếu cả đời của họ không gặp được cơ hội này thì có thể cả đời đều không nghe được Phật pháp, có cơ hội này thì họ đến xem

qua, đến nghe thử, họ hiểu rồi, sáng tỏ rồi thì dần dần cũng giác ngộ. Cho nên, loại giảng đường này tốt, bốn phía không có tường vách, người nào cũng đều có thể nhìn thấy. Tôi nghĩ, nếu cứ sử dụng giảng đường này nhiều năm thì tương lai thính chúng sẽ càng ngày càng nhiều. Tương lai xây giảng đường, tôi cảm thấy giảng đường xây ở tầng một, đừng xây ở trên lầu, bốn phía đều không có tường, như vậy thì rất tốt, chúng ta đã nhìn thấy hiệu quả này, nơi nào cũng đều là chỗ để chúng ta học tập. Do đây có thể biết, giảng đường không cần thiết phải xây dựng nguy nga tráng lệ. Phải lấy việc làm thế nào có thể tiếp dẫn rộng khắp chúng sanh làm mục tiêu, chứ không ở trên hình thức trang nghiêm; thính chúng nhiều, người giác ngộ nhiều, người tu hành nhiều, đây mới là trang nghiêm thật sự, chúng ta nên hiểu rõ đạo lý này. Đoạn này giảng đến đây.